

Litéri Hírmondó

A MARATON LAPCSOPORT TAGJA

2019. december 20. • V. évfolyam 4. szám

Milyen lesz a következő 5 év Litéren?

Interjú Varga Mihály újonnan megválasztott polgármesterrel 6. oldal

Az év legszebb ünnepén

Idén megújult az advent Litéren, hiszen új helyszíneken, új programok is várják az ünneplőket. Az advent a reményteli várakozás, a lelki készülődés ideje, Jézus születésének ünnepére való felkészülés időszaka. Fontos, hogy tudjunk szeretetet adni, egymásra figyelni... Advent harmadik vasárnapjára a Zöldág Kulturális Egyesület készült karácsonyi műsorral. Folytatás az 5. oldalon.

AJÁNLÓ

Kárpátalján jártak a zöldágasok

Maroknyi csapattal, nyolc párral indultunk 2019. november 8-án hajnalban útra a kárpátaljai Eszeny község táncegyüttesének 30. születésnapjára. ■ 2. OLDAL

Önkormányzati választások

Megalakult Litéren az új testület. ■ 3. OLDAL

Diáknap a Káli-medencében

2019 Szent György havát őszi diáknappal zárta iskolánk 180 diákja a Káli-medencében.

A diáknapot a Menő Menza pályázat keretében szerveztük, amelynek célja az egészségtudatos táplálkozás túl a mozgás népszerűsítése is. Reggel négy autóbusszal indultunk a Káli-medencébe: kettő autóbussz Kékkúton tette le utasait, a 3-4. és az 5. és 8. osztályosokat, aki kékkúti forrásvízzel töltekezve indultak útnak a Theodora tanösvényen Mindszentkalla felé. Az 1. és a 2. osztályosaink autóbussza Mindszentkallára érkezett, ahonnan gyalogtúrát

juk a község melletti Kopasz-hegy tetejére vezetett – itt várták be a többi osztályt. A 6. és 7. osztályosok először a Hegyestűre mentek, ahol megismerkedtek a Balaton-felvidéki bazaltvulkanizmus rejtelmeivel, majd megmázták a 338 méteres csúcsot, amelyről pazar panoráma tárult szemük elé. Végül ők is Mindszentkallára utaztak autóbusszal. Dél körül már minden osztály a Kopasz-hegyen tartózkodott, ahol 4 állomásból álló akadálypálya várta a diáko-

kat, amelyet kiegészítettek további feladatok is. A diákok tízórait is kaptak: *Henn Dóra* dietetikus jóvoltából különböző kenőket kóstolhattak és egészséges keksz is ehettek. A diákok ügyesen teljesítették az akadályokat, amelyek során régi konyhai eszközök felismerése, tojásrecept, természetességmérés és ügyességi feladat is várta a bátrakat. Gyorsan repült az idő, és még a hegyről is le kellett érni a faluba, ahol már vártak minket az autóbusszok. Nagyon értékes, tartalmas és csodaszép napsütéses napot töltöttünk együtt! Ez-

úton szeretném köszönetünk kifejezni *Anita* és *Ildikó* nének mint iskolai diákönkormányzatunk mentorainak sok munkájukért, *Szalay Tímeának* és *Henn Dórának*, valamint *Barnabásnak* a finom falatokért, a feladatokért! Köszönet illet minden pedagógus kollégát

is, hogy ezt a napot zökkenőmentesen és élményekkel teli, közösen, közösségben élhettük át! Folytatjuk! Október 1-jén pedig megtartottuk az eredményhirdetést és az értékelést is az iskolában! Gratulálunk minden csapatnak!

■ GYENES VIKTOR

Adventi forgatag

Advent. Belépek a hipermarketbe. Elém tárul a modern ember temploma, ahol hódolhatunk újkori imádatunknak, a shoppingolásnak. Tömeg, lökdösődés, a távolból – már november elejétől – szól a Jingle Bells ezredik feldolgozása. A polcok rogyásig tárgyakkal. Van közöttük olyan, ami nélkülözhetetlen. Van olyan is, ami jó, ha van. De van olyan is, amire alapvetően nem lenne szükség, mégis kocsiba kerül. Ha már meg lehet venni?! Idősek és fiatalok, szinglik és házaspárok, gyerekek és felnőttek, mind ott tolongunk az adventi forgatagban.

Én is ott állok közöttük. Nem vagyok külön. Most talán csak éppen annyiban, hogy megpróbálom kívülről nézni magunkat. Ahány ember ebben a forgatagban, annyi sors, annyi élet. Öröme és bánatok, régen cipelt gondok, lerongyolódott emberi kapcsolatok, kiürült, belefáradt életek. Gondterhelt, elnyűzött arcok. Amott egy anyuka próbálja csitítani hisztiző gyereket, aki a sokadik csillagzó ízét akarja megvetetni velem. Velem

szemben egy kedves néni válogat a halkonzervek között, majd az egyiket félénken a kosarába teszi. Amott két srác pakolja a sört a kocsijárába, talán buli lesz az este. Életképek. Miközben ott állok a forgatagban, egyszerre érthetetlenül kérdések ötlenek fel bennem: mit keresünk itt? S varadott életek. Gondterhelt, elnyűzött arcok. Amott egy anyuka próbálja csitítani hisztiző gyereket, aki a sokadik csillagzó ízét akarja megvetetni velem. Velem

Óránk van, időnk nincs...

Tisztelt Olvasó! Mindannyian tapasztaltuk felgyorsult életünkben, milyen drága kincs az idő. Az óra mutatója ugyanabban a ritmusban jár, mi azonban nem így éljük meg. Az ember földi életét az idő és a tér határozza meg. Egyszerre nem tudunk két helyen lenni, és naponta sokszor kell az óránkra nézni, hogy végezni tudjuk a mindennapok teendőit. Nagy kérdés, hogy megélni vagy túlélni akarom az életet...? A munkahely, iskola alapvetően meghatározza a napok nagy részét, de mit kezdünk azzal az idővel, amely felett szabadabban tudunk rendelkezni? Egy új év kezdete sokakban új elhatározásokat, esetleg személyes fogadalmakat hoz, amelyeket vagy sikerül betartani, vagy nem. Az új év új lehetősége-

ket rejt magában. Lehetőséget akár a korábban elkövetett hibák kijavítására, lehetőség a bocsánatkérésre, az újrakezdésre. Lehetőség az eddigi halogatott munkák elvégzésére és új célok megfogalmazására. Mert egyszer véget ér földi életünk, megszűnik a tér és idő. Számot adunk az időnk Urának, hogy gazdálkodtunk életünk perceivel. Szívvel kívánom a 2020-as évre Litér minden lakójának, hogy tudjuk megbecsülni az időt és azt mindenképp előtt az Isten és az emberi kapcsolatok elmélyítésére használjuk. Ne mondjuk mindig, hogy majd holnap! Ma kell szeretni, ma kell megbecsülni a családot, a barátot. Ma kell a jót megtenni. A tegnap tapasztalatából tanulva jobb embernek lenni. Úgy élni,

géppel hasonlítani fogunk valakire. Észrevételül terelnek bennünket, nehogy a saját életünket éljük. Légy olyan, mint a magazin címlapján az agyonphotoshopolt percberek. De boldogságot, békességet, megértést, együttérzést, reményt, jövőt – és mindazt, amire mindannyiunknak valóban szüksége van –, azt nem találunk a polcsorok között. Csak egy lassan elmúló világ romlandó termékeit. Mindent, mi szem-szájnak ingere. De

akad olyan itt, amitől a lelkünk élhet és élni fog? Ott állok ebben az adventi forgatagban én is. Nem vagyok külön senkinél. Vásárolni jöttem, de közben rájöttem, hogy itt nem fogom megtalálni azt, amit keresek, amire vágyom. Csendet szeretnék. Adventi csendet. Valamit, amitől annyira félünk, és ezért simulunk bele a hömpölygő tömegbe, a szirupos karácsonyi zenébe, a pihe-puha édes karácsonyba. Nem

árukat szeretnék és nem tárgyakat, most nem ételt, amit magamba tömök. Szeretném, ha valaki a lelkem töltené meg multhatatlan dolgokkal. Hallod? A csend, amibe Isten hív, nem süket, nem a zaj hiánya, nem félelmetes. Lépj ki a zajaidból, kapesold ki a televíziót, a rádiót, tedd félre a telefonodat, és hallgass bele a hívogató csendbe! Ez a csend felelem.
*Szabó J. Róbert
református lelképásztor*

hogy ma jobb legyek, mint tegnap voltam, de holnap jobb legyek, mint ma vagyok! Isten adjon ehhez erőt, időt, kitartást!

A következő imádsággal kívánok mindenkinek Isten áldásában gazdag, boldog új évet!
Laposa Norbert Atya

Teréz Anya imája:

*Adj időt a gondolatnak
Erőd forrása ez.
Adj időt az imának
A legnagyobb erő a Földön ez.
Adj időt a mosolynak
A lélek zenéje ez.
Adj időt a játéknak
Az örök ifjúság titka ez.
Adj időt a szeretetnek
s légy szeretett,
Isten adománya ez.
Adj időt az adakozásnak
Önzésre nem juthat idő.
Adj időt az olvasásnak
A bölcsesség kútja ez.
Adj időt a barátságának
A boldogság útja ez.
Adj időt a munkának
A siker ára ez.
Adj időt a szeretetnek
A Mennyek kulcsa ez.
A csend gyümölcse az ima.
Az ima gyümölcse a hit.
A hit gyümölcse a szeretet.
A szeretet gyümölcse a béke.
Ámen.*

Advent programjai

Advent első vasárnapján a Csivitelő Óvoda nagycsoportosai kis karácsonyi műsorral köszöntötték a közönséget a művelődési házban, majd közösen gyűjtöttük meg az első adventi gyertyát. Ezután kézműves foglalkozás várt mindenkit: készítettünk harangocskát, gyapjúanyagkát és karácsonyi papírszillagokat. Végeztünk egy karácsonyi mesével ajándékoztuk meg a részt-

vevőket a Bárókerti Báb-színház előadása a Veszprém Megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (KSZR) jóvoltából. A második adventi gyertyát a litéri iskolások énekes-zenekarának, valamint versmondóinak közreműködésével gyűjtöttük meg a református templomban. Karácsonyi műsoruk után kétféle gyertyát készítettünk méhviaszból a gyülekeleti teremben.

Szentmisék időpontjai a katolikus templomban:

- 12. 22., 9.00 szentmise
- 12. 24., 22.00 Szenteste – Karácsony esti szentmise
- 12. 25., 9.00 Karácsony – Ünnepi szentmise
- 12. 26., 9.00 Szent István vértanú ünnepe – szentmise
- 12. 29., 9.00 Szent Család vasárnapja – szentmise
- 12. 31., 16.00 Szilveszter, év végi hálaadás – szentmise
- 2020. 01. 01., 9.00 Újév, Szűz Mária Isten Anyja főünnep – szentmise

A Litéri Református Gyülekezet programjai:

- 12. 22., 10.00 Istentisztelet
- 12. 24., 16.00 Gyülekezeti karácsony
- 12. 25., 10.00 Ünnepi istentisztelet úrvacsora adással
- 12. 26., 10.00 Ünnepi istentisztelet
- 12. 29., 10.00 Istentisztelet
- 12. 31., 16.00 Év végi csendesség
- 2020. 01. 01., 10.00 Évnyitó istentisztelet

Karácsonyi koncert advent negyedik vasárnapján

Az ismert crossover csellóművész, *Kalmus Felicián* idén karácsonyra egy igaz meglepetéssel készül a közönségnek. Karácsonyi műsora az ünnep minden színét, hangulatát megidézi. Egyszerre meggé, és varázslatos, ugyanakkor könnyed és elragadó. A cselló bársony hangján megszólaló dalok messzire visznek a hétköznapoktól. Pontosán azt kapjuk, amire így az ünnepek előtt a legjobban vágyunk. Egy csipet tündérport, szívét melengető zenei élményt, amit bár nem lehet a fa alá tenni, de a szívekben haza lehet vinni, hogy a karácsony az lehessen, aminek lennie kell, a szeretet csodája. Repertoárjában megtalálhatóak a karácsonyi dalok legszebbjei, és elhozza frissen megjelenő albumának, a No2-nek különleges és egyedi hangzású szerzeményeit is.

Advent harmadik vasárnapját a címlapfotónkon látható Zöldág együttes ünnepi előadása tette gazdagabbá számunkra a művelődési házban, a negyedik vasárnapot pedig *Kalmus Felicián* karácsonyi koncertjével ünne-

peljük 22-én 16.00 órakor a katolikus templomban. A falukarácsony és szeretetvendégség idén december 21-én, szombaton lesz a Termelői piacon, a rendezvény meghívóját lapunk hátoldalán találják.

Örökség serleg a Zöldágnak

A Falvak Kultúrájáért Alapítvány a Magyarország Felfedezői Szövetséggel közösen alapított, a Kárpát-medence kulturális örökségének ápolása érdekében tevékenykedő, példamutató ifjúsági közösségek elismeréseként, a magyar népi kultúra területén végzett példamutató hagyományápolásáért a Litéri Zöldág Táncegyüttesnek, *Pintér Katalin*, *Szabó Sándor* és *Szabó-Hoffer Nikolett* művészeti vezetése mellett az Örökség serleg elismerést adományozza.

A díj Budapesten, a Stefánia-palotában rendezésre kerülő Magyar Kultúra Napja Gálán kerül átadásra 2020. január 18-án. A díj bejegyzésre kerül a Kultúra Lovagrendje évkönyvébe. Ezen felül a közösségből meghívást kapott 4 gyermek és 1 felnőtt kísérő a nyár folyamán az Aranyosszigeti Nemzeti Olvasótáborba, Aranyosapátiba. Az adományozók kérésére a jelölést karácsonyi ajándékként adjuk át a közösség részére.

Egy igazi téli program: hagyományos falusi disznóvágás

November 30-án első alkalommal rendeztük meg az András-napi hagyományos falusi disznóvágást a Termelői Piacon. A látogatók közül sokan emlékeztek vissza a hajdani családi disznóvágásokra, de voltak, akik most láttak ilyet előben először.

Népi kultúránkban november 30. „disznóölő Szent András” napja. Ekkor kezdődtek a disznóvágások és a disznótoros összejövetelek. Így választottuk ezt a napot programunk megvalósításának napjává, amelynek célja a vidéki, hagyományokban gazdag disznóvágás és -feldolgozás bemutatása, a helyi szokások átörökítése, újjáélesztése és népszerűsítése volt.

A sertésfeldolgozás hagyományos elkészítési módjának bemutatásán *id. Kondics István* böllérkedett a Nemesgörszöny Közalapítvány tagjainak közreműködésével. A szépszámmú érdeklődő megtekint-

hette a feldolgozás folyamatait, a disznó pörzsölését, szétszedését, a hurka, kolbász, disznósajt töltését, zsír sütést, sózást.

A disznóölés velejáráója volt a – ma már kiveszöben lévő – disznótor, a rokonoknak, jó barátoknak rendezett lakoma. A litéri Nyugdíjas Klub *Heffler Gáborné* vezetésével és a házigazda Litéri Táncosok

Baráti Köre Egyesület finomabbnál finomabb disznótoros ételekkel várta a vendégeket, akik megkóstolhatták a sült vért, sült májat, vesevelőt, pecsenyét, orjalevest, toros káposztát és természetesen a sült hurkát, kolbászt és a tepertőt is.

Szorgos háziasszonyok pogácsát, különféle süteményeket, és még egy

egész vájling kelt kiflit is sütöttek, a jóféle pálinka, illatos forralt bor és tea mellé.

András napjához kapcsolódóan rengeteg szokás, hagyomány is maradt ránk népünk kultúrájából. Felelevenítettük a helyi néptáncgyűttes, a Zöldág lányaival az ólomöntést és a gombócfőzést, amelyek férjijósló praktikák voltak,

a fiúk pedig csülköztek egy jót az udvaron.

A rendezvény ideje alatt környékbeli termelők portékáiból válogathatott a vásárlóközönség. A projekt a Bakony és Balaton Keleti Kapuja Közhasznú Egyesület, Litér Község Önkormányzata és a Nemesgörszönyért Közalapítvány konzorciumi együttműködésében valósult meg.

MEGHÍVÓ

Falukarácsony 2019

Kedves Litérik!

Litér Község Önkormányzata szeretettel hív mindenkit a hagyományörző karácsonyi ünnepségre.

Időpont: 2019. december 21., szombat 16.00 óra.

Helyszín: Termelői piac.

A Falukarácsonyon ünnepi műsorral és karácsonyi finomságokkal, forralt borral, teával, disznótoros kóstolóval várjuk a település lakóit.

Áldott karácsonyt és boldog új évet kívánunk mindenkinek!

A betlehem idén új helyszínén, a Művelődési Ház előtt áll